

# Spis treści

|                                                                                                                                                     |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wstęp . . . . .                                                                                                                                     | 7   |
| Rozdział I                                                                                                                                          |     |
| Założenia teoretyczne, czyli „oczyszczenie” przedpola dla dialogu . . . . .                                                                         | 9   |
| Historia historiografii jako badanie myśli historycznej . . . . .                                                                                   | 9   |
| Wątki śląskie jako wyspecyfikowany przedmiot badań historiograficznych . . . . .                                                                    | 12  |
| Dialog i badanie historiograficzne . . . . .                                                                                                        | 15  |
| Dialog o Śląsku a konteksty badania narracji historycznej . . . . .                                                                                 | 22  |
| O dyskusyjnym pojęciu narracji syntetycznej . . . . .                                                                                               | 25  |
| Konkretyzacja przedmiotu dociekań . . . . .                                                                                                         | 30  |
| Rozdział II                                                                                                                                         |     |
| „Dialogem” oświeceniowy . . . . .                                                                                                                   | 37  |
| Preludium . . . . .                                                                                                                                 | 37  |
| <i>Historia narodu polskiego</i> Adama Naruszewicza . . . . .                                                                                       | 43  |
| Relacje dialogowe z dziełem biskupa smoleńskiego . . . . .                                                                                          | 79  |
| Syntezy Jerzego Samuela Bandtkiego . . . . .                                                                                                        | 79  |
| <i>Rys dziejów kultury i oświecenia narodu polskiego od wieku X, do końca wieku XVII, w dwóch częściach</i> Ignacego Lubicz-Czerwińskiego . . . . . | 97  |
| <i>Śpiewy historyczne</i> Juliana Ursyna Niemcewicz . . . . .                                                                                       | 112 |
| Kolejni uczestnicy dialogu . . . . .                                                                                                                | 128 |
| <i>Historia Polski krótko zebrana. Dzieje narodowe od powstania, aż do podziału i upadku państwa tego obejmująca</i> Józefa Faleńskiego . . . . .   | 128 |
| <i>Pielgrzym w Dobromilu</i> Izabeli Czartoryskiej . . . . .                                                                                        | 134 |
| <i>Rys historii polskiej od wzniesienia się monarchii aż do ostatniego upadku i rozbiu kraju</i> Józefa Miklaszewskiego . . . . .                   | 139 |
| <i>Wiadomości z historii polskiej zastosowane do użytku pensyi i szkół płci żeńskiej</i> Łukasza Gołębiowskiego . . . . .                           | 148 |
| Podsumowanie . . . . .                                                                                                                              | 152 |

## Rozdział III

|                                                                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| „Dialogem” romantyczny . . . . .                                                                                                          | 163 |
| <i>Dzieje Polski potocznym sposobem opowiedziane oraz Historia polska do końca panowania Stefana Batorego</i> Joachima Lelewela . . . . . | 163 |
| Relacje dialogowe z syntezami Joachima Lelewela . . . . .                                                                                 | 193 |
| Syntezy szkoły lelewelowskiej . . . . .                                                                                                   | 193 |
| <i>Dzieje Rzeczypospolitej Polskiej</i> Jędrzeja Moraczewskiego . . . . .                                                                 | 195 |
| <i>Słowo dziejów polskich</i> Waleriana Wróblewskiego . . . . .                                                                           | 221 |
| Syntezy Henryka Schmitta . . . . .                                                                                                        | 229 |
| W kręgu oddziaływań romantycznej, lelewelowskiej tradycji . . . . .                                                                       | 242 |
| <i>Dzieje Polski podług ostatnich badań</i> spisane Józefa Szujskiego . . . . .                                                           | 242 |
| <i>Krótki zbiór historii polskiej opowiedzianej podług najnowszych źródeł historycznych</i> Franciszka Salezego Dmochowskiego . . . . .   | 257 |
| <i>Historia pierwotna Polski</i> Juliana Bartoszewicza . . . . .                                                                          | 260 |
| W opozycji do Lelewela . . . . .                                                                                                          | 268 |
| <i>Dzieje narodu polskiego w krótkości zebrane</i> Teodora Morawskiego . . . . .                                                          | 269 |
| Podsumowanie dialogu syntez . . . . .                                                                                                     | 285 |
| „Echa” dialogu syntez doby Romantyzmu. Śląska problematyka w <i>Dziejach ojczystych dla ludu</i> . . . . .                                | 288 |

## Rozdział IV

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| „Dialogem” okresu Pozytywizmu . . . . .                                                      | 303 |
| Kilka uwag wprowadzających . . . . .                                                         | 303 |
| Syntezy szkoły krakowskiej . . . . .                                                         | 313 |
| <i>Dzieje Polski w zarysie</i> Michała Bobrzyńskiego . . . . .                               | 313 |
| <i>Historii polskiej treściwie opowiedzianej ksiąg dwanaście</i> Józefa Szujskiego . . . . . | 325 |
| Relacje dialogowe z syntezami szkoły krakowskiej . . . . .                                   | 334 |
| <i>Zarys historii Polski i krajów ruskich z nią połączonych</i> Anatola Lewickiego . . . . . | 334 |
| <i>Dzieje narodu polskiego</i> Władysława Smoleńskiego . . . . .                             | 344 |
| <i>Dzieje Polski ilustrowane</i> Augusta Sokołowskiego . . . . .                             | 352 |
| <i>Zarys społecznej historii państwa polskiego</i> Kazimierza Gorzyckiego . . . . .          | 368 |
| Podsumowanie dialogu wiodących narracji syntetycznych . . . . .                              | 372 |
| „Echa” dialogu syntez doby Pozytywizmu . . . . .                                             | 377 |

## Rozdział V

|                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| W poszukiwaniu nowego wzorca pisania o Śląsku (niedokończony „dialogem” Neoromantyzmu) . . . . . | 401 |
| Wprowadzenie . . . . .                                                                           | 401 |
| <i>Dzieje Polski</i> Feliksa Konecznego . . . . .                                                | 407 |
| <i>Dzieje narodu polskiego</i> Józefa Dąbrowskiego . . . . .                                     | 424 |
| Zakończenie . . . . .                                                                            | 435 |
| Wykaz źródeł i literatury . . . . .                                                              | 445 |
| Summary . . . . .                                                                                | 465 |
| Zusammenfassung . . . . .                                                                        | 466 |